

Základná škola A. Sládkoviča Sliach, Pionierska 9, 962 31 Sliach

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie

Školský vzdelávací program bol prerokovaný v Pedagogickej rade dňa: 26.8.2022

Školský vzdelávací program bol prerokovaný v Rade školy dňa:

Podpis predsedníčky Rady školy:

Platnosť dokumentu: od 1. 9. 2022

Pečiatka a podpis riaditeľky školy

Pohybom Rozvíjame Osobnosť Génia - Regionálne, Environmentálne, Sociálne, Informačne Aktívneho

Všeobecné údaje

Názov vzdelávacieho programu:	PROGRESIA – Pohybom Rozvíjame Osobnosť Génia – Regionálne, Environmentálne, Sociálne, Informačne Aktívneho	
Stupeň vzdelania:	ISCED 1 (1. – 4. ročník) primárne vzdelávanie	ISCED 2 (5. – 9. ročník) nižšie stredné vzdelávanie
Dĺžka štúdia:	4 roky	5 rokov
Vyučovací jazyk:	Slovenský	
Študijná forma	Denná	
Druh školy:	Verejná	

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola A. Sládkoviča Sliach, Pionierska 9

Adresa: Pionierska 348/9, 962 31 Sliach

IČO: 37 888 790

Riaditeľka školy: Mgr. Alžbeta Krúpová

Kontakt: (+421) 0904 484 583, zssliac@zssliac.sk, <https://zssliac.edupage.org/>

Koordinátori pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Danica Pajtášová (ISCED 1)
Mgr. Alena Lisičanová (ISCED 2)

Platnosť dokumentu: od 1. 9. 2022

Zriaďovateľ

Názov: Mesto Sliach

Adresa: Letecká 1, 962 31 Sliach

IČO: 00320277

Kontakt: Ing. Mgr. et Mgr. Ľubica Balgová – primátorka mesta, (+421) 045/5442 253,
primator@sliac.sk, <https://www.sliac.sk/>

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Základná škola A. Sládkoviča Sliač, Pionierska 9 (ZŠ) je plnoorganizovaná základná škola s vyučovacím jazykom slovenským s právnou subjektivitou. Od roku 1995 má zapožičaný čestný názov: Základná škola A. Sládkoviča. V škole sa vyučuje 9 ročníkov, škola má 8 oddelení ŠKD. ZŠ A. Sládkoviča Sliač bola postavená v rokoch 1958 – 1962, je umiestnená v strede mesta Sliač, katastrálne územie Sliač – Rybáre, cca 200 m od hlavnej komunikácie smerom do kúpeľov. Je vhodne dopravne previazaná s blízkym okolím. Prímestská autobusová doprava má zastávku na križovatke ulíc SNP (hlavná komunikácia v meste) a Pionierska (prístupová komunikácia ku škole). Železničná stanica je vzdialená vzdušnou čiarou od školy cca 150 m. Prístupová komunikácia do školy je vybudovaná a zabezpečená obojstrannými chodníkmi, ukončená kruhovým objazdom. Pred budovou školy je dostatočný priestor pre zhromaždenie žiakov pred vyučovaním.

Areál školy je dostatočne veľký, vrátane parkovej zelene pred školou, školskej záhrady, ihriska s umelou trávou, workoutového ihriska, detského ihriska, veľkého trávnatého futbalového ihriska s dostatkem zelených plôch a stromov. Školský komplex tvoria 3 budovy (budova školy s 3 blokmi, školská telocvičňa a školská jedáleň). Budova A bloku a B bloku je prepojená spojovacou chodbou, cez ktorú sa prechádza do budovy školskej telocvične. Cez budovu A bloku je prepojená tretia časť C bloku. Školskú jedáleň tvorí samostatná budova. V jej prízemí sa nachádzajú školské dielne, školská cvičná kuchynka a materské centrum. Každá budova má prízemie a poschodie, A blok a B blok aj suterén. Škola vo výchovno-vzdelávacom procese a pri mimoškolských aktivitách využíva aj Mestskú športovú halu Mesta Sliač.

2. Charakteristika žiakov

Základná škola A. Sládkoviča Sliač je spádovou školou pre mesto Sliač, Sliač – Sampor, obce Lukavica, Veľká Lúka a pre žiakov 5. – 9. ročníka z obce Sielnica. Školu navštevujú i žiaci z obcí Hronsek, Vlkanová a mesta Zvolen i Banskej Bystrice. Školu navštevuje vyše 470 žiakov v 22 kmeňových triedach.

Žiaci školy pochádzajú z rôznych rodín. Ich mentálne, pohybové a emocionálne schopnosti sú na rôznej úrovni – od výbornej po priemernú, ojedinele slabú. Škola zabezpečuje primeranú starostlivosť všetkým žiakom podľa ich individuálnych potrieb a záujmov.

Žiaci dosahujú každoročne veľmi dobré výsledky v rôznych vedomostných súťažiach a olympiádach (matematika, slovenský jazyk, fyzika, prírodopis, geografia, dejepis, anglický jazyk a pod.), recitačných, speváckych, výtvarných, športových a streleckých súťažiach; v medzinárodných súťažiach so zameraním na hlavolamy a logické úlohy. Zapájajú sa úspešne do rôznych projektov a súťaží na úrovni okresu, regiónu, kraja i na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni.

Zvláštna pozornosť je venovaná vzdelávaniu žiakov zdravotne znevýhodneným. Podľa špecifických potrieb jednotlivých žiakov a v spolupráci s Centrom pedagogicko-

psychologického poradenstva a prevencie je zabezpečená individuálna integrácia týchto žiakov. Žiaci pracujú pod dohľadom inkluzívneho tímu - pedagogických asistentiek, školského psychológa a školskej špeciálnej pedagogičky. Zároveň vytvárame podmienky pre vzdelávanie žiakov so všeobecným intelektovým nadaním a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogickí zamestnanci spĺňajú požadované kvalifikačné kritériá na výkon svojej činnosti, pričom výška ich úväzkov závisí od Nariadenia vlády 201/2019 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov. Pedagogický zbor tvoria prevažne ženy. Pedagogický kolektív má svoju stabilitu, disponuje organizačnými a komunikačnými schopnosťami, zakladá si na doterajších kvalitách a rozširuje ich o ďalšie kvalitatívne činitele, ktorými sa zvýši ich vnútorná motivácia a angažovanosť na naplnenie stanovených cieľov. Počet pedagógov zodpovedá veľkosti školy, pedagogická a odborná spôsobilosť učiteľov zodpovedá požiadavkám primárneho a nižšieho stredného vzdelávania; schopnosti a skúsenosti pedagogických zamestnancov sa odrážajú vo výchovno-vzdelávacom procese, ktorý sa vedie na dobrej úrovni s potenciálom ju neustále zvyšovať.

Pedagogickí a odborní zamestnanci pracujú v metodickom združení (MZ 1. – 4. ročník, MZ ŠKD, MZ Inkluzívneho tímu) a v predmetových komisiách (PK SVP, PK CJ, PK PrP, PK výchov.) Väčšina pedagógov, ktorí spĺňajú vekové a odborné podmienky, už získali 1. atestáciu. Postupne narastá počet pedagógov, ktorí získali aj 2. atestáciu. Všetci členovia pedagogického zboru sú aktívnymi používateľmi IKT, nakoľko absolvovali cyklus rôznych vzdelávacích podujatí z tejto oblasti. Každý jedinec má možnosť uplatňovať svoju profesionalitu, je zainteresovaný svojím podielom a kompetenciami do riadenia školy a nesie spoluzodpovednosť za výsledky práce školy. Vzhľadom na trendy vo vyučovaní cudzích jazykov je vzdelávanie pedagógov nasmerované aj na túto oblasť a pokračovať sa bude v tradícii využívania kreatívnej a inovačnej činnosti, v uplatňovaní projektových, zážitkových, interaktívnych a multisenzorických metód práce.

V škole pôsobia aj asistentky učiteľa, školská psychologička a školská špeciálna pedagogička. **Školská špeciálna pedagogička** zabezpečuje vzdelávanie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Škola má dlhoročné dobré skúsenosti so vzdelávaním integrovaných žiakov. Špeciálny pedagóg ponúka špeciálnopedagogické služby v oblasti poradenstva v práci s integrovanými žiakmi, vypracovania agendy školskej integrácie, inštruktáží a tvorby programov na rozvíjanie špecifických deficitných funkcií žiaka, poskytnutia odbornej literatúry a zdrojov k danej problematike, tvorby kompenzačných didaktických pomôcok a pod.

Školská psychologička vykonáva odborné činnosti v rámci orientačnej psychologickkej diagnostiky, individuálneho, skupinového psychologického poradenstva, psychoterapie, prevencie a intervencie k deťom a žiakom s osobitným zreteľom na proces výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach; vykonáva aj odborné činnosti psychologického poradenstva v oblasti rodinných a ďalších sociálnych vzťahov. Poskytuje psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom a pedagogickým

zamestnancom škôl a školských zariadení. Pripravuje podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení.

Pedagogické asistentky pomáhajú a spolupracujú s triednymi učiteľmi a vyučujúcimi jednotlivých predmetov pri zostavovaní individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov pre žiakov individuálne integrovaných, žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, pomáhajú pri ich korelácii, hodnotení a prehodnocovaní, odborne pomáhajú triednym učiteľom pri vedení dokumentácie integrovaných žiakov a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, na vyučovacích hodinách poskytujú asistenčné služby učiteľom pre žiakov so ŠVVP, pre žiakov s nadaním a pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia; v popoludňajšom čase pomáhajú žiakom s prípravou na vyučovanie, spolu s učiteľom poskytujú žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, žiakom s nadaním a žiakom so sociálne znevýhodneného prostredia pomoc a podporu.

Vedenie a koordinácia najdôležitejších oblastí výchovno-vzdelávacieho procesu je rozdelená medzi pedagogický zbor v samostatnom dokumente: *Štruktúra kariérových pozícií – príloha Organizačného poriadku školy*.

4. Organizácia prijímacieho konania

Do školy sú žiaci 1. ročníka prijímaní v súlade s platnou legislatívou – každoročne v termíne od 1. do 30. apríla. Koordinátorom zápisu je MZ v spolupráci s vedením školy a školskou špeciálnou pedagogičkou a školskou psychologičkou. Na zápis sú rodičia s deťmi pozývaní písomne, oznamom v miestnom rozhlase a oznámením na budove ZŠ, ako aj vo vývesných tabuliach v meste. Sprievodnou akciou zápisu je krátky kultúrno-vzdelávací program.

Do iných ročníkov sa prijímajú žiaci na základe žiadosti rodiča, najčastejšie z dôvodu prisťahovania sa do školského obvodu. O prijatí žiakov do školy rozhoduje riaditeľka školy v zmysle platnej legislatívy.

5. Projekty

Projekty sú neoddeliteľnou súčasťou celého komplexu edukácie v ZŠ A. Sládkoviča Sliač. Realizujú sa prostredníctvom plnenia cieľov a úloh stanovených Plánom práce školy pre daný školský rok a Školským vzdelávacím programom, ako aj Konceptiou rozvoja školy a Európskym plánom rozvoja školy.

Strategickými cieľmi rozvoja v tejto oblasti podľa Konceptie rozvoja školy sú:

- inovovať obsah a metódy, skvalitniť výstupy vzdelávania pre potreby trhu práce vo vedomostnej spoločnosti,
- orientovať prípravu a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov na získavanie a rozvoj kompetencií potrebných na premenu tradičnej školy na modernú v súlade s aktuálnymi vedeckými a praktickými poznatkami,
- realizovať partnerskú spoluprácu s medzinárodnými partnermi s cieľom výmeny osvedčených skúseností a kultúrnych reálií,
- propagovať činnosť a aktivity školy na verejnosti s cieľom získavania nových žiakov a spolupráce s rodičmi ako aj ďalšími subjektmi.

Škola je otvorená pripraviť a realizovať ďalšie projekty, ktoré pomôžu zefektívniť a skvalitniť výchovno-vzdelávací proces a materiálno-technické zabezpečenie školy.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola má svojich partnerov, ktorým na nej záleží – rodičia, Rada školy, OZ Sliachske pramene, zriaďovateľ, verejné inštitúcie, priatelia a podporovatelia školy, preto sa otvára okoliu, aby ju poznalo, je založená na vzájomnom partnerstve a spolupráci, ponúka špecifickú službu, ktorej výsledkom je dobrá výchova a kvalitné vzdelanie.

Spolupráca so **zriaďovateľom, mestom Sliach**, je na dobrej úrovni. Vedenie mesta má záujem o činnosť školy a školských zariadení (školská jedáleň pri ZŠ, školský klub detí, športová hala). Sú ochotní podľa finančných možností mesta realizovať niektoré havarijné stavy a rozvojové projekty. Do budúcnosti je v rámci spolupráce nevyhnutné intenzívne reagovať na predkladané výzvy z prostredia ministerstiev SR a zdrojov EÚ na skvalitnenie materiálno-technických podmienok výchovno-vzdelávacej činnosti školy.

Škola aktívne spolupracuje aj s **Mestským kultúrnym strediskom a Mestskou knižnicou Sliach** pri príprave spoločných podujatí pre žiakov, napr. Karneval masiek, Mikuláš v meste, Cesta rozprávkovým lesom, Čítajme s Osmijankom, Celé Slovensko číta deťom, Noc s Andersenom a pri príprave a realizácii rôznych podujatí – napr. súťaže v prednese poézie a prózy, maratón v čítaní, organizácia výtvarných súťaží a pod. Veľmi dobrá je spolupráca pri zabezpečovaní divadelných predstavení, besied so spisovateľmi a zaujímavými osobnosťami, besied o literárnych dielach, zabezpečovanie lektorov s problematikou sexuálnej výchovy a výchovy k rodičovstvu, preventívnej činnosti v oblasti drogových závislostí, ochrany životného prostredia a pod.

V škole aktívne pôsobí **OZ Sliachske pramene**, ktorú tvoria zástupcovia rodičov žiakov a detí za všetky triedy jednotlivých ročníkov. Na jej čele je 7-členný výbor. Schádza sa spravidla jedenkrát štvrtročne a zvoláva ju predsedníčka združenia. Stretnutia rodičovského združenia sú organizované počas školského roka ako plenárne alebo individuálne triedne schôdzky. Združenie rodičov pomáha pri plnení edukačných úloh školy a organizovaní mimovyučovacích aktivít. Finančne pomáha dofinancovať nákup didaktických pomôcok, materiálno-technické vybavenie tried a odborných učební, účasť žiakov na jednotlivých súťažiach, exkurziách, nákup vecných odmiern pre žiakov a pod.

Rada školy je iniciatívny a poradný samosprávny orgán, ktorý vyjadruje a presadzuje verejné záujmy žiakov, rodičov, pedagogických a ostatných zamestnancov školy v oblasti výchovy a vzdelávania. Tvorí ho 11 členov – zástupcov zriaďovateľa školy, rodičov žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy. Zasadá podľa vlastného plánu. Zasadnutia zvoláva predsedníčka rady školy. Rada školy pravidelne prerokúva činnosť v škole, vyjadruje sa k základným dokumentom školy, k činnosti v škole. Pozitívne možno hodnotiť práve spoluprácu s radou školy ako i s OZ Sliachske Pramene. Riaditeľka školy sa zúčastňuje všetkých zasadnutí a pravidelne informuje rodičov o živote a potrebách školy.

Škola spolupracuje s **poradenskými zariadeniami** (CPPPaP a ČŠPP), ktoré zabezpečujú pomoc pri riešení špecifických problémov žiakov. Poskytujú odborné odporúčania ako postupovať pri výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP.

Materské školy pôsobiace v meste a v okolí pomáhajú pri prechode detí do základnej školy. Spolupráca sa rozvíja aj viacerými spoločnými kultúrno-vzdelávacími podujatiami. Je v

záujme samotnej školy, aby budúci prváčikovia boli pripravení Na prácu v škole, aby boli oboznámení spolu s rodičmi o tom, čo ich v škole čaká. Za týmto účelom sa organizujú mnohé spoločné akcie pre deti predškolských zariadení, zápis predškolákov do 1. ročníka, schôdzky pre rodičov budúcich prváčikov, návštevy Na vyučovaní, otvorené vyučovacie hodiny a pod.

Spolupráca s **odborovou organizáciou** pôsobiacou v škole je na dobrej úrovni, obojstranne korektná. Predsedníčka Výboru OO Mgr. Slovíková konštruktívne predkladá a rieši záujmy zamestnancov školy.

Škola spolupracuje aj s UMB v Banskej Bystrici – umožňuje študentom vykonávať pedagogickú prax, náčuvy, robiť ankety, dotazníky, výskum a s Technickou Univerzitou vo Zvolene.

Za efektívnu spoluprácu možno považovať ďalej pomoc ostatných mimoškolských organizácií pri zabezpečovaní vyučovacích i mimovyučovacích aktivít: **Mestský úrad Sliač, Základná umelecká škola Sliač, Letecká základňa Sliač, Domov seniorov Sliač, Jednota dôchodcov, Kúpele Sliač, Futbalový klub Slovan Kúpele Sliač, Zväz protifašistických bojovníkov, cirkevné organizácie, ako aj občianske združenia a podnikateľské subjekty pôsobiace v Sliači a okolí.**

7. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Školský areál tvoria 3 bloky budovy školy, školská telocvična, školská jedáleň a telovýchovný vonkajší areál (školské ihrisko, ihrisko s umelou trávou a viacúčelové ihrisko, workoutové ihrisko, basketbalové ihrisko, bežecká dráha, doskočisko, školská záhrada). V škole sa vyučuje podľa Prevádzkového poriadku, rozvrhu hodín a podľa rozvrhu v kmeňových triedach, odborných učebniach a vo vonkajšom športovom areáli školy. Vyučujúci môžu v rámci exkurzie alebo inej mimoškolskej aktivity realizovať vyučovaciu hodinu aj v priestoroch mimo školy. Škola má k dispozícii nasledovné priestory:

A blok

- suterén – školské šatne,
- prízemie – zborovňa č. 1 pre 1. stupeň, zborovňa pre ŠKD, triedy, kancelária školského psychológa, školská herňa pre ŠKD, hygienické zariadenia
- poschodie vpravo – triedy, zborovňa č. 3 pre 2. stupeň, kabinet cudích jazykov, odborná učebňa FYZ, kabinet FYZ a MAT,
- poschodie vľavo – triedy, multimediálna učebňa, kancelária školského špeciálneho pedagóga.

Spojovacia chodba A – B blok

- školská knižnica,
- šatne dievčatá,
- šatne chlapci,
- malá nárad'ovňa,
- vrátnica s izolačnou a návštevnu miestnosťou.

B blok

- suterén – školské šatne, kotolňa, skladové priestory,

- prízemie – kancelária riaditeľky školy, kancelária zástupkyň riaditeľky školy, kancelária hospodárky a ekonómky školy, triedy, odborná učebňa cudzích jazykov, hygienické zariadenia,
- poschodie vľavo – triedy, kancelária výchovného poradcu, odborná učebňa BIO a CHE, kabinety BIO a CHE.
- poschodie vpravo – triedy, odborná učebňa PC 1, odborná učebňa PC 2, kabinety IKT.

C blok

- prízemie – triedy, školské šatne, hygienické zariadenia, presklenné atrium - školský bufet, kabinety pomôcok MZ, miestnosť pre upratovačky, nárad'ovňa školskej záhrady, vstup do školskej záhrady.
- poschodie – triedy, odborná učebňa – vlastivedná sieň, kabinety pedagogických asistentiek, odborná učebňa HUV a RGV, kabinety pomôcok HUV + RGV, hygienické zariadenia, archív školy.

Školská telocvičňa

- telocvičňa, kabinety TSV, nárad'ovňa, sklad učebníc.
- **Športový areál** pri škole umožňuje rozvíjať športy zamerané na loptové hry, futbal a atletiku.

Školská jedáleň

- prízemie školskej stravovne – pivnica a sklad potravín.
- prízemie školských dielní – sklad náradia, dielňa školníka, odborná dielenská učebňa TECHNIKY, miestnosť školníka, cvičná školská kuchynka, sklad ŠKD, materské centrum, hygienické zariadenia, sklad.
- poschodie – kancelária vedúcej a hospodárky ŠJ, hygienické zariadenia, šatne pre personál, stravovacie priestory školskej jedálne, kuchyňa, skladové priestory a prípravovne, hygienické zariadenia pre personál.

Športový areál pri škole umožňuje rozvíjať športy zamerané na loptové hry, futbal a atletiku.

Priestorové podmienky vo vzťahu k počtu žiakov a vzdelávaciemu programu sú dobré.

8. Škola ako životný priestor

Všetci zamestnanci, žiaci, rodičia a priatelia školy spoločne usilujú vytvárať také školské podmienky, ktoré zodpovedajú nasledovným hodnotám:

Životaschopná škola – zakladajúca si na tradíciách a kvalitnom životnom prostredí, poskytujúcu inovatívne a interaktívne formy vzdelávania pripravujúce na život v európskom kontexte. Škola neustále smerujúca k vyššej spokojnosti žiaka, učiteľa, rodiča a spoločnosti.

Motivujúca škola, ktorá je skutočnou „dielňou ľudskosti“ podporujúca tvorivosť, originalitu a fantáziu, rozvíjajúca všestranné zručnosti a funkčné kompetencie žiakov. Škola, ktorej práca smeruje k tomu, aby sa v nej žiaci cítili slobodne a bezpečne, aby k nej mali aktívny vzťah a videli v nej zmysel; aby tu vládli také elementy ako spravodlivosť, pochopenie, uznanie, zdravý rozum a ochota pomôcť.

Otvorená škola uplatňujúca prvky pedagogickej mnohostrannosti – vzhľadom na aktuálne potreby; využívajúca rôznorodosť autentických miest, ľudí a situácií v procese

výchovy a vzdelávania. Škola podporujúca rovesnícke, bádateľské, zážitkové a projektové učenie v školskej a mimoškolskej činnosti, ako aj v komunitnom živote.

Moderná škola, ktorá si uvedomuje, že všetko v našom živote súvisí, a preto je nevyhnutné poznať fungovanie sveta, vnímať jeho variabilitu a byť schopný aktívne konať v empatii a vo vlastnej sebarealizácii.

II. – CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Školský vzdelávací program PROGRESIA spočíva v – „**pokroku, raste, postupe...**“. **Hlavným zámerom a poslaním školy je v spolupráci s rodičmi žiakov a miestnou komunitou všestranne rozvíjať osobnosť žiaka – neustálym duševným a fyzickým pohybom vpred a profilovať ju ako človeka vážiaceho si tradičné hodnoty spoločnosti a krajiny, človeka environmentálne cítiaceho a konajúceho, človeka jazykovo zručného so zmyslom pre tímovú spoluprácu, človeka občiansky a európsky aktívneho, človeka informačno-komunikačne zručného, kriticky a analyticky zmýšľajúceho. Vytvárať podmienky pre motivujúcu a inovatívnu školu podporujúcu dosahovanie odvážnych cieľov a vízií – osobných i spoločných.**

Završením štúdia v našej ZŠ je úspešné prijatie žiaka 9. ročníka na strednú školu, čo je ďalšou prioritou vzdelávania v našej škole. Ostatné (konkretizované) ciele, ktoré smerujú k už vymedzeným, uvádzame v nasledujúcom prehľade:

- rozvíjať komunikáciu, prezentáciu a sebareprezentáciu, schopnosť tvoriť písomné a ústne texty, adekvátne sa vyjadrovať v rôznych komunikačných situáciách, poznať základy odbornej komunikácie,
- ovládať základy komunikácie v dvoch cudzích jazykoch, v praxi ich aktívne využívať,
- rozvíjať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, k pracovaniu na sebe samom, prekonávaniu svojich možností, rozvíjaniu tvorivosti, kultúrnosti a umeleckého zmýšľania,
- vyhľadávať informácie, pracovať s nimi, kriticky ich analyzovať, využívať informácie, grafy, schémy na riešenie rôznych úloh a problémov, rozvíjať kritické myslenie, rozlišovať pravdu, klamstvo, zavádzanie, manipuláciu, konšpiráciu,
- vyjadriť a prijať spätnú väzbu, kritiku, vyvodiť z nej úsudok pre ďalšie konanie,
- viesť žiakov k vzťahu k životnému prostrediu, k jeho ochrane a zveľaďovaniu, k aktívnemu vzťahu k vlastnému okoliu a k jeho udržiavaniu,
- viesť žiakov k zdravému životnému štýlu a k aktívnemu pohybu – v školskej i mimoškolskej činnosti; rozvíjať hrubú i jemnú motoriku, prispievať k rozvoju cieľavedomosti, tímovej práce, uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- viesť žiakov k výchove k trvalo udržateľnému rozvoju v duchu koncepcie Agenda 2030 Organizácie spojených národov so zameraním na: kvalitu zdravia a života, zníženie nerovností, udržateľné mestá a komunity (školské), zodpovednú spotrebu, kvalitné vzdelanie, rodovú rovnosť, hygienu, ochranu klímy, čistú energiu, inovácie, spravodlivosť a na tvorbu partnerstiev s jasným cieľom,

- využívať informačno-komunikačné technológie, softvér a komunikačné prostriedky na posilnenie efektivity práce, názornosti, používať ich pri spracúvaní informácií,
- spoznávať, rozvíjať a prehĺbovať čitateľskú, finančnú, mediálnu, informatickú, prírodovednú, matematickú gramotnosť,
- vychovávať žiakov k manželstvu a rodičovstvu, oboznamovať ich s procesom dospievania,
- pripravovať žiakov na celoslovenské (Testovanie 5, 9) a medzinárodné merania vedomostí a zručností,
- vedieť riešiť problémy v oblasti vzťahov, konfliktov, rodinných situácií; rozvíjať asertivitu a empatiu, sebaovládanie; rozlišovať vhodné konanie od nevhodného; spoznávať etiketu, netiketu a pravidlá slušného správania, viesť žiakov k bezúhonnému životu,
- učiť a rozvíjať schopnosť argumentovať, konštruktívne diskutovať, viesť diskusiu, vyjadriť kultivovaným spôsobom svoj názor,
- rozvíjať občiansky život, vzťah k vlasti a k spoločenským hodnotám, demokratické zmýšľanie, spoznávať právny systém a fungovanie spoločnosti,
- byť otvorený, priateľský, nediskriminovať ľudí, spoznávať rôzne kultúry,
- rozvíjať vzťah k práci, bezpečnosť v práci, vedieť plánovať, rozvrhnúť si pracovný čas tak, aby sa vyčlenil aj čas na oddych, vedieť si vyhľadať pracovnú príležitosť, spoznávať základy pracovného práva,
- motivovať k vzťahu k našej škole, k svojmu vzdelávaniu; rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť, viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť),
- motivovať k zodpovednosti a k záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania,
- rozvíjať vzťah k vede, technike a umeniu, umožňovať každému žiakovi nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie, otvárať im možnosti na zdravé súťaženie a sebaaprezentáciu, umožniť im mimoškolské aktivity,
- formovať globálne zručnosti žiakov nevyhnutné pre život a úspech v dnešnom globálne prepojenom svete, pochopenie globálnych súvislostí; diskutovať o globálnych problémoch ľudstva a o prejavoch rôznych druhov extrémizmu,
- učiť žiakov aktívne oddychovať, efektívne a zmysluplne využívať pracovný čas,
- sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj žiaka,
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, k plneniu svojich povinností a k rešpektovaniu práv iných ľudí.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

V oblasti vzdelávania a výchovy je naším zámerom vytvárať také podmienky, aby žiaci získali a rozvíjali si všestranné kľúčové kompetencie potrebné pre uplatnenie sa v spoločnosti, v pracovnom procese a v osobnom živote primerane potrebám 21. storočia. Prepájať predmety, pracovať s chybou a využívať formatívne hodnotenie. Umožniť personalizáciu vzdelávania s ohľadom na individualitu žiaka. Motivovať ho k zodpovednosti za svoje učenie. **Kľúčové priority školy:**

- ✓ rozvoj jazykovej komunikácie, projektovej práce a prezentačných zručností,
- ✓ rozvoj informačno-komunikačných a matematických zručností,
- ✓ rozvoj pohybovej výchovy a zdravého životného štýlu,
- ✓ rozvoj ekologickej a environmentálnej výchovy, rozvoj výchovy k trvalo udržateľnému rozvoju,
- ✓ rozvoj lokálnej, regionálnej a globálnej výchovy.

a) Stupeň vzdelania – ISCED 1 (primárne vzdelávanie, 1. – 4. ročník ZŠ)

Nadväzuje na všetky druhy vzdelávania predchádzajúceho primárnemu vzdelávaniu. Znamená vstup na základnú školu a pripravuje na nižšie sekundárne vzdelávanie. Zabezpečuje hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania. Východiskom sú aktuálne skúsenosti žiaka, vedomosti, pojmy a záujmy, ktoré sú rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci úspech. Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. Učenie je zamerané na zážitkové učenie, prácu v rovesníckej skupine, hry a objavovanie. Osobitne je dôraz kladený na poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti. Základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti. Súčasťou programu je aj včasná diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov. Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý má možnosť zažiť úspech a vnímať, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju. Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou. Absolvent programu primárneho vzdelávania je schopný plynule pokračovať na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

a) Stupeň vzdelania – ISCED 2 (nižšie stredné vzdelávanie, 5. – 9. ročník ZŠ)

Vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na vyššie sekundárne vzdelávanie. Základom nižšieho sekundárneho vzdelávania je interdisciplinárny (medzipredmetový) prístup pri osvojovaní znalostí a spôsobilostí žiakov a rozvoj ich analytických a kritických schopností. Aktuálne znalosti žiakov a ich uplatňovanie v praxi sú východiskovým bodom pri získavaní nových znalostí a ďalšom rozvoji kompetencií žiakov. Nevyhnutnou súčasťou cieľov nižšieho sekundárneho vzdelávania je vypestovať u žiakov zodpovednosť za vlastné učenie sa a poskytnúť im príležitosti objaviť a rozvinúť ich schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami, aby získali podklad pre optimálne rozhodnutie o ďalšom – vyššom sekundárnom vzdelávaní. Nižšie stredné vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania

pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou. Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania je schopný pokračovať vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni.

3. Profil absolventa

a) ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- prijímať potrebu učenia sa ako prostriedku na sebarealizáciu a osobného rozvoja,
- uplatňovať rôzne stratégie učenia sa,
- kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si svoje ďalšie rozvojové možnosti;

sociálno-komunikačné kompetencie

- aplikovať všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne spracovať dostupné informačno-komunikačné technológie rešpektujúc autorské práva,
- prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti,
- primerane komunikovať v materinskom jazyku a v cudzom jazyku,
- uplatňovať formy komunikácie, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností;

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- riešiť praktické problémy v každodenných situáciách použitím základných matematických operácií,
- riešiť praktické problémy v každodenných situáciách použitím prírodovedných poznatkov;

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- aplikovať a demonštrovať základné osvojené zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- písať a kresliť prostredníctvom IKT – komunikovať prostredníctvom elektronických médií,
- využívať IKT pri vzdelávaní – je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- popísať riziká spojené s použitím internetu a mobilných telefónov;

kompetencia riešiť problémy

- hľadať a použiť rôzne informácie pri riešení problémov,
- skúšať viaceré možnosti riešenia problému – overovať správnosť riešenia,
- aplikovať osvedčené postupy,
- spolupracovať v skupine,

- podieľať sa na vytváraní triednych pravidiel a dodržiavať ich;

občianske kompetencie

- rešpektovať vkus iných ľudí,
- uvedomovať si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva,
- identifikovať zvyklosti, tradície, ľudový odev v obci a regióne,
- identifikovať historické remeslá z regiónu formou zážitkového učenia a tvorivých dielní,
- identifikovať prírodné zaujímavosti, kultúrno-historické pamiatky, významné osobnosti svojho regiónu,
- uvedomovať si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných,
- rešpektovať kultúrnu a etnickú rôznorodosť,
- aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia,
- dokáže spolupracovať s organizáciami mikroregiónu a tvorivo navrhuje riešenia na zlepšenie kvality života v mikroregióne;

kompetencie sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu (sebapoznanie, sebahodnotenie),
- je schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine, v spoločnosti,
- vie si stanoviť ciele v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispieť k dosiahnutiu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania, je schopný sebareflexie a sebaregulácie,
- je schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy;

kompetencie pracovné

- stanoviť ciele, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- vyjadrovať sa prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- vyjadriť svoj názor na práce iných autorov – prezentovať vlastnú tvorbu
- rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície,
- identifikovať zvyky a tradície svojho regiónu, slovesné a hudobné umenie regiónu,
- aplikovať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- právať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- tolerovať, byť empatický k prejavom iných kultúr.

b) ISCED 2

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelávania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku na seberealizáciu a osobného rozvoja,
- dokáže uplatňovať rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti;

sociálno-komunikačné kompetencie

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom jazyku a v dvoch cudzích jazykoch,
- uplatňuje formy komunikácie, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností;

kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa vzorce, modely, štatistiku, diagramy, grafy, tabuľky,
- používa základ prírodovednej gramotnosti, pozná metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza), dokáže diskutovať o prírodovedných otázkach,
- dokáže prírodovedné poznatky využiť pri riešení každodenných situácií a problémov;

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní;

kompetencia riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení (dokáže problémy identifikovať, analyzovať, navrhovať ich riešenia),
- dokáže riešenia problémov spätoväzobne zhodnocovať a poučiť sa z nich,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov;

občianske kompetencie

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská,
- aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,
- pozná prírodné zaujímavosti, kultúrno-historické pamiatky, významné osobnosti svojho regiónu,
- chápe svoje bydlisko a mikroregión ako súčasť celku v rámci EÚ,
- dokáže spolupracovať s organizáciami mikroregiónu a tvorivo navrhuje riešenia na zlepšenie kvality života v mikroregióne;

kompetencie sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu (sebapoznanie, sebahodnotenie),
- je schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine, v spoločnosti,
- vie si stanoviť ciele v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispieť k dosiahnutiu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania, je schopný sebareflexie a sebaregulácie,
- je schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy;

kompetencie pracovné

- dokáže si stanoviť ciele, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach;

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná zvyky a tradície svojho regiónu, slovesné a hudobné umenie regiónu,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

4. Pedagogické stratégie

Motivačné heslo pedagogického prístupu školy je:

„Nechceme oberať deti o budúcnosť tým, že ich v súčasnom svete učíme nástrojmi typickými pre minulosť. Inovatívny pedagogický prístup teda nepovažujeme len za vhodný, ale priam za nevyhnutný. Podporujeme inovatívne pedagogické prístupy...

(John Dewey – pedagóg a filozof, 1859 – 1952)

Metódy a formy práce sú prostriedkom na motiváciu a aktivizáciu žiakov na vyučovaní. Na dosiahnutie cieľov edukácie uplatňujeme rôzne formy vyučovacej i mimovyučovacej činnosti.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využívame **motivačné metódy**, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy uplatňujeme pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Napríklad: rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu.

Dôraz kladieme aj na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich metód** je často využívaná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie situačného prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú rovnako neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje vyučovacia hodina (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu), praktické aktivity, vychádzky a exkurzie, tvorivé dielne a workshopy.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Naša základná škola je otvorená pre všetkých žiakov, čo znamená aj prijímanie žiakov so zdravotným znevýhodnením, žiakov zo sociálne slabšieho prostredia a žiakov s nadaním.

V práci **so žiakmi so ŠVVP** rešpektujeme požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy (samostatné sedenie v prednej lavici, bez rušivých vplyvov), špeciálne vzdelávacie postupy (dostatok času na prácu, inštrukcie zadávať v pomalšom tempe, delenie zadaných úloh na menšie celky, písomné práce zadávať s predpísaným zadaním, odpoveď pri tabuli pod vedením učiteľa; vyzdvihovať to, čo sa dieťaťu podarilo, neupozorňovať len na nedostatky, zabezpečiť uvoľnenú atmosféru v triede) a taktiež učitelia uplatňujú odporúčané postupy špecifické v jednotlivých predmetoch. Žiaci používajú kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky (tabuľky pravopisu, slovníky, vlastnoručne zhotovené pomôcky, kalkulačky, vzorce, nákresy, slovníky, resp. notebook).

V práci **so žiakmi s nadaním** prebieha spolupráca vyučujúcich so školskou špeciálnou pedagogičkou a školským psychológom, ktorí odporúčia vhodné stratégie na rozvoj talentu žiakov, následne vyučujúci formou diferencovanej práce podporujú rozvoj talentu žiakov na vyučovacích hodinách, zapájajú žiakov do predmetových olympiád, rôznych súťaží a iných mimovyučovacích aktivít.

Pre **žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia** zabezpečuje škola v súčinnosti s mestským úradom, učebné pomôcky, ošatenie v nevyhnutne požadovanom rozsahu; ďalej podľa potreby prítomnosť asistenta učiteľa na hodinách a pomoc pri zaradení do vyučovacieho procesu, zabezpečuje pre žiakov stravu v stravovacom zariadení školy, zabezpečuje možnosť prípravy žiaka v ŠKD pred i po vyučovaní.

Za spracovanie a aktualizáciu dokumentácie integrovaných žiakov je zodpovedná v spolupráci s triednymi učiteľmi **školská špeciálna pedagogička**, ktorá koordinuje spoluprácu s rodičmi, s poradenským zariadením, pedagogickými asistentkami a učiteľmi. Oboznamuje učiteľov s výsledkami vyšetrení podľa správ z poradenských zariadení. Učitelia sú povinní riadiť sa odporúčaniami poradenského zariadenia vo vzdelávaní a výchove integrovaných žiakov.

Učitelia ročne vypracujú na začiatku školského roka úpravu učebných osnov v predmete len u žiakov, u ktorých ju poradenské zariadenie odporučilo na celý školský rok a na konci roka vypracujú vyhodnotenie vzdelávania.

Škola spolupracuje so všetkými poradenskými zariadeniami, ktorých klientmi sú žiaci našej školy, zvlášť s CPPPaP.

Pedagogická rada, predmetové komisie a metodické združenia sa na svojich zasadnutiach zaoberajú integrovanými žiakmi, vymieňajú si skúsenosti pri ich vzdelávaní.

5.1 Uplatňovanie špecifických postupov pedagógov pri práci s deťmi so ŠVVP

VŠEOBECNÉ

- Ak bol žiak hodnotený ako nedostatočný, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom.
- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. Viest' žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.

- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie.
- Pred dieťa predkladať iba reálne ciele. Výkony dieťaťa hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Pomôcť žiakovi zaradiť sa do skupinových aktivít.
- Spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.

PORUCHY UČENIA

- Pri potrebe navýšenia časovej dotácie v oblastiach, v ktorých nepracuje dieťa prirodzene rýchlym tempom, dopriať viac času na spracovanie úloh, aby došlo k prejavu nadobudnutých vedomostí.
- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, chyby spôsobené nedostatočnou úpravou, špecifické chyby, tolerovať zápis tlačenými písmenami...) uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- Slovné doplniť odpovede, v prípade nečitateľného prejavu.
- Nové učivo usporiadať po krokoch a dodržiavať postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu.
- Poskytovať žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva.
- Prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch, zohľadňovať špecifické chyby zapríčinené poruchou.

ADHD A PROBLÉMOVÉ SPRÁVANIE

- V rámci priebežného hodnotenia je vhodné využívať rôzne formy hodnotenia, nielen klasické známkovanie (percentá, vyznačenie jednotlivých chýb, slovné hodnotenie).
- Vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie).
- Odmeňovať dobrú prácu a udržanie pozornosti pochvalou.
- Posilňovať žiaduce formy správania sa žiaka.
- V rámci vyučovania zahrnúť viacero rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.

POMALÉ PSYCHOMOTORICKÉ A PRACOVNÉ TEMPO

- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy potvrdiť a aj primerane oceniť.
- Pri písomnom skúšaní preferovať test – doplnenie, výber správnej odpovede...
- Časovo limitované testy obmedziť podľa potreby.

ŽIACI CHORÍ A ZDRAVOTNE OSLABENÍ

- Upovedomiť dieťa vopred na skúšanie, písomku.

- Potrebné využívať pochvalu, podporu, pozitívnu motiváciu, povzbudenie.
- Nevystavovať dieťa zbytočným stresovým a záťažovým situáciám.
- Dať dieťaťu pocit podpory, chápace a bezpečné školské prostredie.

NADANIE

- Zapájať žiaka do mimoškolských aktivít a krúžkov zameraných na rozvoj jeho vedomostného potenciálu.
- Dbáť na všestranný rozvoj osobnosti.
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné aj špeciálne schopnosti žiakov, ich zručnosti a spôsobilosti v súlade s ich nadaním.
- Viest' žiakov k vzájomnej spolupráci.
- Pri práci s nadanými žiakmi umožniť vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa vo vyššom ročníku.

SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉ PROSTREDIE

- Navýšiť pre žiaka časovú dotáciu na hlavných predmetoch (Matematika, Slovenský jazyk).
- Vedomosti prednostne preverovať aj ústnym preskúšaním, pri ktorom má učiteľ väčší priestor klásť dieťaťu otázky, naviesť ho na odpoveď.
- Pokiaľ sú vedomosti preverované písomne, volíme jednoduché otázky, prípadne volíme testy s možnosťou zakrúžkovania správnej odpovede.

5.2 Uplatňovanie špecifických postupov pedagógov pri práci s deťmi so ŠVVP v jednotlivých predmetoch

SLOVENSKÝ JAZYK

- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplnovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovať, rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka.
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave.
- Slohové cvičenia v písomnej forme sú nevhodné, vhodná je forma ústneho prejavu s výberom tém rozvíjajúcich fantáziu dieťaťa. Vhodné je tiež dopĺňanie nedokončených viet alebo dokončenie príbehu, konverzácie.
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí.
- Nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.
- Pred čítaním súvislého textu zaraďovať rozcvičku – čítanie izolovaných písmen, slabík slov.
- Zohľadniť grafický prejav, písmo, úpravu, špecifické chyby

MATEMATIKA

- Pri hodnotení striedavo využívať ústne i písomné odpovede.
- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu.

- Tolerovať pomalšie tempo.
- Zadávať predtlačené kontrolné práce.
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nevládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslic, písmen, chybným zápisom číslic pod seba, zníženou úpravou...
- V numerických úlohách naučiť jeden spôsob vypočítania (neponúkať rôzne možnosti vypočítania toho istého príkladu).
- Slovné úlohy – nacvičiť istý typ (spolu, o viac, o menej, krát viac) nemeniť formuláciu zadania, zvýrazniť kľúčové slovo, čo máme vypočítať.
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky.
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu.
- Tolerovať používanie názoru na prstoch.
- Dovoľiť používanie kompenzačných pomôcok- tabuľku násobilky, premeny jednotiek... (ideálne, ak si dieťa vyrobí svoj vlastný vzorcovník z matematiky, ale i z jazykov)

CUDZÍ JAZYK

- Zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať magnetofón, diktafón, prípadne žiak opakuje po učiteľovi).
- Zamerať sa na správnu výslovnosť.
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka.
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu.
- Tolerovať pomalšie tempo.
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...)

OSTATNÉ PREDMETY

- Využívať alternatívne formy zisťovania vedomostí.
- Ponechať žiakovi viac času. Tolerovať pomalšie pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania...
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojení si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napíš-ukáž).
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Kľúčové previerky písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou úloh.
- V jeden deň písať písomnú prácu celohodinovú len z jedného predmetu.
- Zaradiť cvičenia krátke, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Slovné doplniť odpovede, v prípade nečitateľného prejavu.
- Využívať častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Možnosť prezentovať svoje vedomosti prezentovaním projektov.

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú integrálnou súčasťou viacerých predmetov, viacerých vyučovacích tém, ale aj mimoškolských aktivít. Neuádzajú sa v triednej knihe, preto ich vyčleňujeme v rámci jednotlivých plánov osobitne. Nedá sa vždy presne vymedziť, ktoré prierezové témy sa v súvislosti s ktorým učebným obsahom využívajú – využívame ich aj vtedy, keď je téma vhodná na ich aplikáciu.

Napĺňanie obsahu prierezových tém sa nachádza v *samostatných prílohách k ŠkVP*.

III. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV

a) Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol učivo z daného predmetu, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia žiaka je tiež povzbudenie do ďalšej práce, ale i určenie možného postupu s vyučujúcim pri odstraňovaní nedostatkov. Každý žiak a rodič má možnosť na základe spätnej väzby zistiť rozsah nedostatkov v prebranom učive z jednotlivých predmetov a zistiť aká je vedomostná úroveň žiakov. TESTOVANIE 5 u žiakov 5. ročníkov a TESTOVANIE 9 u žiakov 9. ročníkov sú dôležité pre samotnú prípravu žiakov a spätnou väzbou pred prijímacími skúškami na stredné školy.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov MŠVVaŠ SR na hodnotenie a klasifikáciu žiakov primárneho vzdelávania a nižšieho stredného vzdelávania v ZŠ A. Sládkoviča Sliač a v súlade s Klasifikačným poriadkom školy. V každom vyučovacom predmete si vyučujúci stanovujú kritériá pre hodnotenie žiakov. Riaditeľka školy riaditeľskými vstupnými alebo koncoročnými testami môže zisťovať vzdelanostnú úroveň žiakov a celého vyučovacieho procesu.

Zásady hodnotenia:

- hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka,
- v procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi,
- pri priebežnom hodnotení učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú a fyzickú disponovanosť; pri celkovom hodnotení objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov,
- predmetom hodnotenia v edukačnom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku,
- prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovať žiakov na úspešných a neúspešných,
- pri hodnotení nepodporovať súťaživosť medzi žiakmi, žiak súťaží len sám so sebou (hodnotíme predovšetkým jeho vývoj),

- okrem získaných vedomostí a zručností hodnotíme aj osobnostný rozvoj žiaka,
- budeme odlišovať hodnotenie vedomostí, zručností a spôsobilostí od hodnotenia správania,
- hodnotenie podľa stanovených kritérií, o ktorých je žiak informovaný pred hodnotením,
- zameriame sa na sebahodnotenie žiakov – čo som sa naučil, v čom som sa zdokonalil, kde sú moje rezervy.
- pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Zákonných zástupcov žiaka učiteľ informuje o správaní a prospechu osobne, prostredníctvom triedneho učiteľa, počas konzultácií a informačných stretnutí zákonných zástupcov. Pravidelne zapisuje informácie o prospechu a správaní žiakov do elektronickej žiackej knižky. V prípade zhoršenia prospechu a správania žiaka sa postupuje podľa interných smerníc školy (Klasifikačný poriadok školy, Školský poriadok).

b) Hodnotenie žiakov so ŠVVP

Pri práci so žiakmi so ŠVVP sa uplatňujú špecifické postupy hodnotenia:

- Uprednostní sa forma skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon
- Kombinácia ústneho a písomného skúšania
- Nárok na opravnú skúšku, odpoveď
- Prispôsobuje sa rozsah školských a domácich úloh znevýhodneniu a aktuálnemu zdravotnému stavu žiaka

Pri práci so žiakmi so ŠVVP sa využívajú rôzne odporúčané formy špecifickej pedagogickej a odbornej podpory a intervencie na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Realizuje sa vyučovanie individuálne mimo triedy za pomoci ďalšieho pedagogického alebo odborného zamestnanca (člena inkluzívneho tímu), pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultujú s príslušným učiteľom.

Pri práci s nadanými žiakmi sa umožňuje vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa vo vyššom ročníku

V. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

Učebný plán sa skladá z povinnej časovej dotácie, ktorú predpisuje **Štátny vzdelávací program** (ďalej ŠVP) pre ISCED 1 a ISCED 2 a z disponibilných hodín, ktoré umožňujú rozšíriť daný vyučovací predmet alebo vytvoriť predmet nový.

Disponibilnými hodinami sme posilnili časovú dotáciu predmetov, ktoré sú podľa ŠVP povinné, s cieľom posilniť ich postavenie v školskom učebnom pláne a zintenzívniť ich výučbu. **Na 1. stupni ZŠ** využívame disponibilné hodiny na zavedenie predmetu anglický jazyk v 1. a 2. ročníku, na posilnenie predmetov slovenský jazyk a literatúra a matematika. **Na 2. stupni ZŠ** využívame disponibilné hodiny na zavedenie druhého cudzieho jazyka (ruský/nemecký/španielsky), na zavedenie predmetu regionálna výchova; na posilnenie predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, informatika, chémia.

Školský učebný plán na školský rok 2022/2023

Poznámky

1. Čiernou farbou je označená povinná časová dotácia vyučovacích hodín podľa Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP).
2. Červenou farbou sú označené disponibilné (voliteľné) vyučovacie hodiny.
3. Žltým podfarbením je označená alternatíva k disponibilným vyučovacím hodinám určeným na 2. cudzí jazyk podľa ŠVP záväzná pre 7. – 9. ročník.
4. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia a nadaní žiaci, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to so zreteľom na ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.
5. V súlade s Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 z 15.júna 2022 o základnej škole § 3 bod 3 môžu byť žiaci na hodinách TSV delení na skupiny chlapcov a dievčat, alebo sú v heterogénnej skupine, t.j. nedelia sa pri počte menšom ako 25. Napr. v prípade 3 tried v ročníku.
6. V súlade s Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 z 15.júna 2022 o základnej škole § 3 bod 5 počet žiakov v jednej skupine sa môže zvýšiť najviac o troch žiakov v odôvodnených prípadoch - podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok základnej školy, podľa charakteru činnosti žiakov a podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky bezpečnosti a ochrany práce.

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník					ročník						
		primárne vzdelávanie					nižšie sekundárne vzdelávanie						
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ 26	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8 +	7 +	7	31+ 2	5	5	4 +	5	5 +	24+ 0,5	1,5
	anglický jazyk (1.cudzí jazyk)	1	1	3	3	6+2	3 +	3 +	3	3	3	15+2	
	nemecký/ruský jazyk/španielsky (2.cudzí jazyk)								2	2	2	6	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4 +	4 +	4 +	4 +	16+ 4	4 +	4 +	4 +	4 +	5 +	21+ 0,5	4,5

	informatika			1	1	2	1	1	1	1	1	4+1
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1 + 1	5+1
	biológia						2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1 +	1	1	2	6+1
	geografia						2	1	1	1	1	6
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova náboženská výchova náboženstvo	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
	regionálna výchova						1	1	2	2	2	2+6
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
	základ	2 0	2 0	2 3	2 5	88	2 4	2 5	2 6	2 7	2 5	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	2	3	2	1	8	3	4	4	3	5	19
	spolu	2 2	2 3	2 5	2 6	96	2 7	2 9	3 0	3 0	3 0	146

VI. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy sú vypracované pre jednotlivé vyučovacie predmety. V plnej miere rešpektujú požiadavky Štátneho vzdelávacieho programu. V prípade, že je časová dotácia predmetu rozšírená, časť vyučovacích hodín je venovaná utvrdeniu a precvičeniu učiva, časť vyučovacích hodín je venovaná rozširujúcemu učivu. V prípade regionálnej výchovy sme vychádzali zo záujmov žiakov, z odporúčenia zo ŠVP a z potreby, aby žiaci v oblasti regionálnej výchovy získali čo najviac poznatkov a zručností, nakoľko poznať svoj región je základnou požiadavkou každého občana a predpokladom pre poznávanie ďalších miest a krajín EÚ či sveta.

Vyjadrenie zriaďovateľa

Mesto Sliach, zriaďovateľ Základnej školy A. Sládkoviča, Pionierska 9, Sliach, v zastúpení p. primátorkou Ing., Mgr. et Mgr. Ľubicou Balgovou, schvaľuje/ neschvaľuje* **Školský vzdelávací program** pre školský rok 2022/2023.

- vhodné podčiarknite

V Sliachi, dňa

.....

Ing., Mgr. et Mgr. Ľubica Balgová

Primátorka mesta Sliach